

Сдружение на университетските преподаватели по философия в България
Асоциация на преподавателите по философия
Световен ден на философията, 20 ноември 2025 година

Покана за философски диалог с ... картина

Скъпи ученици и студенти, уважаеми колеги преподаватели,

За пети пореден път отправяме покана към всички, обичащи философията, да празнуваме заедно Световния ден на философията като встъпим във философски диалог с картина.

Тази година предлагаме на вашето внимание произведението „Един и три стола“ (1965) от Джоузеф Косут, представител на концептуалното изкуство. Предлагаме две задания – едно за ученици и едно за студенти.

I. За ученици

Поставете инсталацията „Един и три стола“ на Джоузеф Косут в диалогично отношение с картината „Столът на Гоген“ (1889) от Винсент Ван Гог.

Как си „говорят“ двете картини? Какво ни „казват“ за философията и за изкуството?

Очакваме да представите вашите размишления и резултати от изследването на диалогичното отношение между двете произведения като:

- 1) аргументативен текст (философско есе) или
- 2) недискурсивно – като рисунка или колаж.

Ще отличим най-добрите работи във всяка от двете категории.

<https://www.wikiart.org/en/joseph-kosuth/one-and-three-chairs>

[https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/6/6d/Vincent_van_Gogh - De stoel van Gauguin - Google Art Project.jpg/800px-Vincent van Gogh - De stoel van Gauguin - Google Art Project.jpg](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/6/6d/Vincent_van_Gogh_-_De_stoel_van_Gauguin_-_Google_Art_Project.jpg/800px-Vincent_van_Gogh_-_De_stoel_van_Gauguin_-_Google_Art_Project.jpg)

II. За студенти

Напишете философско есе, в което интерпретирате инсталацията „Един и три стола“ в диалогично отношение с текста на Джоузеф Косут „Изкуство след философията“ (1969).

избрани фрагменти от текста:

Да бъдеш художник днес означава да поставяш под въпрос същността на изкуството. Ако човек поставя под въпрос същността на живописата, той не може да постави под въпрос същността на изкуството. Ако един художник приема живописата (или скулптурата), той приема и традицията, която я съпътства. Това е така, защото думата „изкуство“ е обща, а думата „живопис“ е конкретна. Живописата е *вид* изкуство. Ако рисуваши картини, ти вече приемаш (не поставяш под въпрос) същността на изкуството.

Функцията на изкуството като въпрос за първи път е повдигната от Марсел Дюшан. Всъщност именно на Марсел Дюшан можем да приписваме заслугата за това, че е дал на изкуството собствена идентичност. ...

„Модерното“ изкуство и творбите преди него изглеждаха свързани по силата на своята морфология. Друг начин да се изрази това е, че „езикът“ на изкуството е останал същият, но е казвал нови неща. ... [Дюшан] направи възможно осъзнаването, че е възможно да се „говори на друг език“ и все пак да има смисъл в изкуството, ... променя фокуса от формата на езика към това, което се казва. ... променя същността на изкуството от въпрос на морфология към въпрос на функция. Тази промяна – от „външен вид“ към

„концепция“ – е началото на „модерното“ изкуство и началото на концептуалното изкуство. Всяко изкуство (след Дюшан) е концептуално (по своята същност), защото изкуството съществува само концептуално.

Произведенията на изкуството са аналитични пропозиции. Тоест, ако се разглеждат в контекста си – като изкуство – те не предоставят никаква информация за никакъв факт. Произведението на изкуството е тавтология, тъй като е представяне на намерението на художника, тоест той казва, че това конкретно произведение на изкуството е изкуство, което означава, че е *дефиниция* на изкуството. Следователно, че то е изкуство, е вярно априори (което е това, което Джад има предвид, когато казва, че „ако някой го нарича изкуство, то е изкуство“).

Да повторим, общото между изкуството, логиката и математиката е в това, че то е тавтология; т.е. „идеята за изкуство“ (или „творбата“) и изкуството са едно и също и могат да бъдат оценени като изкуство, без да се излиза извън контекста на изкуството за проверка.

Предварителна информация за концепцията за изкуството и за концепциите на художника е необходима за оценяването и разбирането на съвременното изкуство. Всички физически характеристики (качества) на съвременните произведения, ако се разглеждат поотделно и/или конкретно, са без значение за концепцията за изкуството.

.....

Joseph Kosuth, Art After Philosophy, https://www.ubu.com/papers/kosuth_philosophy.html

III. Изпращане на творбите и награждаване

Изпращайте творбите си на адрес: worldphilosophydaysupfb@gmail.com до **25 ноември 2025 г.**

Заедно с творбите посочете трите имена на автора, дали сте ученик или студент, училище/университет, мейл и телефон за връзка.

Компетентно жури ще насърчи вашата **оригиналност** и **философичност**, като присъди по една поощрителна награда от 100 лв. в три категории:

- ученици – философско есе
- ученици – рисунка или колаж
- студенти

Наградите ще бъдат обявени на 8-ми декември 2025 г. по повод на Студентския празник.

Творбите ще бъдат публикувани на страницата на Сдружението:

<https://philosophybulgarianassociation.wordpress.com/>

Жури:

- Димитър Божков
- Борис Пантев
- Цена Желязкова
- Мадлен Ангелова-Елчинова
- Лидия Кондова
- Николета Николова
- Евелина Варджийска
- Грета Гичева
- Радослав Георгиев – магистър по Философия, СУ „Св. Климент Охридски“